

Verbod op illegaal downloaden, een poll

'JIPPIE: Illegaal downloaden mag!'

Die kop stond gisterochtend op [Spits](#). En bij de reacties op dat nieuws vinden we de verzuchting van *kipfilét*: 'Pff ik werd al bang, uit voorzorg heb ik vandaag nog even een bestandje met 5000 + e-books binnen gehaald. Die komen bij de ruim 4000 die ik al op voorraad heb.'

Staatssecretaris Teeven wilde het illegaal downloaden van auteursrechtelijk beschermd werk voor privégebruik strafbaar stellen, maar in de Tweede Kamer bleek geen meerderheid voor zijn plannen te bestaan. Wij zijn als makers van vertalingen die als e-boek op internet worden aangeboden direct betrokken. Voor ons vormt die uitgavevariant een bron van inkomsten. Wie illegaal een elektronisch exemplaar van een door ons vertaald boek downloadt, stoot ons bij een e-boekprijs van een eurotje al gauw een boterham van vijftien tot dertig eurocent uit de mond.

De Nederlandse thuis kopie-exceptie

Daarbij moeten we wel aantekenen dat we ons in Nederland, anders dan in de meeste Europese landen, waar downloaden uit illegale bron onrechtmatig of strafbaar is, in een merkwaardige spagaat bevinden: uploaden is wel strafbaar, downloaden niet. Strikt genomen is de term 'illegaal downloaden' dus onjuist. Het is 'legaal downloaden van illegaal geüploade content waarop auteursrecht rust'. De [Auteurswet](#) bepaalt dat voor de verveelvoudiging van een auteursrechtelijk beschermd werk toestemming van de maker nodig is, in het geval van een boekvertaling dus van de vertaler — tenzij die het exploitatierecht op zijn werk heeft overgedragen aan bijvoorbeeld een uitgever. In die wet zijn ook een aantal beperkingen opgenomen, waaronder die in [artikel 16 lid b](#) over de 'verveelvoudiging welke beperkt blijft tot enkele exemplaren en welke uitsluitend dient tot eigen oefening, studie of gebruik van de natuurlijke persoon die zonder direct of indirect commercieel oogmerk de verveelvoudiging vervaardigt [...]', de thuis kopie, met andere woorden. 'Daarbij doet naar geldend recht niet ter zake dat deze thuis kopie op basis van een werk wordt gemaakt waarvoor voor de eerdere verveelvoudiging of openbaarmaking geen toestemming is verleend van de rechthebbende,' schrijft staatssecretaris Teeven in de [reactie van de regering](#) op het verslag van de Vaste Commissie voor Veiligheid en Justitie naar aanleiding van de [Speerpuntenbrief Auteursrecht 20@20](#) van april 2011 over de modernisering van het auteursrecht.

Kabinet en Europa

Het kabinet wil in het kader van de bevordering en de bescherming van nieuwe bedrijfsmodellen op internet — speerpunt 3 — 'het legale aanbod vergroten en het rechtmatig gebruik als de norm stellen'. Downloaden uit evident illegale bron valt als het aan het kabinet ligt niet langer onder de thuis kopie-exceptie, waarmee de aanleiding voor een stelsel met thuis kopieheffingen verval.

Ook de Europese Commissie zit op dat spoor, getuige de doelstelling die [Neelie Kroes](#) op 19 november 2011 in Avignon op de Digitale agenda zette: '*Legally, we want a well-understood and enforceable framework. Morally, we want dignity, recognition and a stimulating environment for creators. Economically, we want financial reward so that artists can benefit from their hard work*

and be incentivised to create more.'

Verbod op illegaal downloaden zinnig of onzinnig?

Onze vraag luidt nu: wat vinden boekvertalers van een verbod op illegaal downloaden? Is dat zinnig of onzinnig? Als het 'een heilloze weg' is, zoals Pauline Smeets (PvdA) volgens [de Volkskrant](#) beweert, als het kabinet volgens diezelfde Speerpuntenbrief niet kiest voor een heffing op opslagmedia, smartphones, tabletjes, of internetabonnementen, wat zijn dan de mogelijke alternatieven? De betaalmodellen die [Bits of Freedom](#) opsomt? De collectieve licentie volgens het 'radiomodel' van [D66](#)?

Laat het ons weten!